

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año V. No. 209

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravnništvo
Calle AÑASCO 2322 — Paternal
Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Buenos Aires, 3. junija 1933.

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—
celo leto \$ 5.—, Inozemstvo Dolar 2.—
List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

SLOVENSKI TEDNIK PREPOVEDAN ZA JUGOSLAVIJO

Po odloku notranjega ministrstva je prepovedano uvaževanje in širjenje SLOVENSKEGA TEDNIKA za Jugoslavijo. Mi nimamo temu ničesar pripomniti. Primorci pač vemo, da smo od vseh napuščeni in preganjani. Kot

smo doslej branili pravice primorskega izseljenca tu, in naših v zaslužjeni domovini, branili jih bomo dosledno tudi v bodoče. V nas živi trdno upanje, da bo tudi za nas prišel enkrat tisti dan, ko bomo smeli svobodno dihati.

OKNO V SVET

ŠPANJA

Stavka v pristanišču Lano
Delavstvo centralne elektrike in gasa je napovedalo stavko, ker jim hočejo ponovno znižati plače.

Zaragoza

Policija je odkrila 55 bomb v skrivnem skladišču teroristov.

Granada

Peklenski stroj so položili pred hišo socialističnega Veneslavu Guerrero, ki mu je zadala smrtno nevarnih ran po vsem telesu.

Madrid. — Stavko je nastopilo 3.000 tranvistov, vsled ker jim nočejo zvišati plačo.

Granada. — Policija je odkrila skrivno fabriko za municion. Rastrelivo je pripravljeno nekaj mož, ki pa mu je vneto pomagala tudi njegova žena.

Madrid. — Kot se čuje so katoličani le pridobili nekoliko na svojo stran vodjo kabineta. V daljšem času je pričakovati, da bo prišlo do mehabitnega sporazuma med cerkvijo in vlado. V tem vprašanju špansko časopisje mnogo piše in polimizira. Predsednik Acala Zamora je po mnenju katoličanov neopravljiv nasprotnik cerkve, ki pa ni še s tem rečene, da je obsolutni gospodar Španije.

FRANCIJA

Paris

8.000 trgovcev je zaprlo vrata, kot znak protesta proti novim dovkom.

Ajaccio

2.000 mož policije je več let brezuspešno zasledovala nevarnega bandita Andreja Spada, ki se jim je znal spretno umikati in skrivati po gorah in gozdih. Te dni pa ga je policija vjela in zaprla.

Paris

Francoska vojna križarka "Jeanne d'Arc" je v imenu Francije zasedla samotni otok Clipperton, ter ga proglasila za njeno last. Otok se nahaja 1.150 Km. od Mexike.

Paris. — V četrtek so se brale po vseh cerkvah maše za dušnice za 30.000 severoameriških vojakov, ki so padli kot žrtve svetovne vojne na francosko - nemški fronti.

NEMCIJA

Altona

Sodišče je obsodilo pet komunistov na smrt, kot nevarne in trdovratne antifašiste. Sodba se še ni izvršila.

Berlin

Za tri mesece je prepovedano izdajanje lista "Deutsche Allgemeine Zeitung", ker je zlekel na dan neke stare reči iz leta 1866 ko je bila med Nemčijo in Avstrijo vojna.

Berlin. — Med Nemčijo in Avstrijo ni več prostega prehoda čez mejo, kot je bilo poprej.

Berlin. — Protestanti bodo poslali v imenu sprave in ožjega sodelovanja h kancelarju Hitlerju vojaškega kaplana Muellerja, ki je tudi oseben prijatelj nemškega diktatorja.

List menjal smer

Dnevnik "Welt am Abend" ki je bil glavno komunistično glasilo, je menjal svojo smer. Uredništvo je baje izdalo komunike: smo menjali naše ideje, ker danes smo tudi mi fašisti. Po našem je to groba izmišljotina kake časnikarske agencije na račun nemških komunistov ki se pač nemorejo braniti, ker ni svoboda tiska za druge kot za fašiste.

KITAJSKA

Changchun

Svoboda si je zaželelo 72 jetnikov in so tudi pobegnili iz ječe. Štiri so na begu ubili 36 so jih polovili.

ZDružene države

Houghton

Parnik "George M. Cox" ki je vozil 120 potnikov na neko rastavo se je nepričakovano užgal. Parnik "Crawford" je rešil vse, nekaj je bilo ranjenih.

New York

Inženirja David Brown in John Flick, sta izdelala načrt za izboljšanje in deloma za napravo novih cest med državami srednje Amerike. Cesta bi peljala iz Južne Mexike nazaj do Guatemala, Salvador, Honduras, Nicaragua in Panama. Načrt sta predložila narodni skupščini in pravit, da bi bila izvedba velikega gospodarskega pomena.

CUBA

Miami

Državni fiskal je dal aretirati štiri študente, čes, da so v zvezi z umorom predsednika senada, ki je bil izvršen septembra lanskega leta.

PORTUGALSKA

Lisbona

Pri neki manifestaciji fašistov, so se pozdravili z batinami, z republikanci. V spopadu je ostalo 50 ranjenih.

ANGLIJA

London

Stavko s postom radi slabe hrane je napovedalo 39 političnih jetnikov na otoku Andaman. Dva sta vsled oslabelosti umrla, ko sta po petih dneh gladovanja zaužila nekaj hrane.

BRAZILJA

V sredo je prispel v Rio de Janeiro poljski pilot Skarzynski. Njegovi rojaki so mu prideli lep sprejem.

Rio de Janeiro

Dva zrakoplova sta se v pristanišču Alegre težko ponesrečila, ker se je zračni ladji odtrgal motor.

AVSTRIJA

Dunaj

V Innsbrucku na Tirolskem so se Universitetni študentje sprejeli s policijo, ki je bila ojačena z vojaštvom. Ko so bili po dveh urah študentje premagani so imeli 36

ranjenih. Študentje so hoteli prisliti avtoriteto, da za pre Univerzo, ker niso zadovoljni z novo šolsko reformo.

PERZIJA

Parlament je podpisal novo koncesijo za petrolej s kompanijo Anglo Persian Oil Company.

JAPONSKA

Tokio

Pri polaganju mine je zgubilo življenje 56 delavcev.

Na otoku Bonin je zaposlenih 200 delavcev pri zgradbi subteranja. Pri kopanju se je vdrla zemlja, ter so zgubili življenje skoraj vsi delavci.

CHILE

Senator demokratov Pradenas je protestiral proti govoru italijanskega konzulata Predazzija, ki ga je imel v občinskem gledališču 24. maja, ko je Italija vstopila v vojno. Senatorju demokratov se je pridružil tudi senator komunistov Hidalgo.

Rim. — Kot je znano je Mussolini popolnoma propadel z njegovim načrtom o razdelitvi Evrope, se pripravljaja sedaj, da bo govoril svetu, kako se da ozdraviti svetovno gospodarstvo. Gotovo si misli, da ga bo svet tako pokorno poslušal, kot ga italijani. Korajžen mož pa le je duce Mussolini. No ja, znati je treba pa take ljudi imeti, da se pustijo "farbati".

Ginebra. — Gospodarski oddelek Društvo narodov, je izdal račun, ki predvideva, da je v tem trimestru padla svetovna trgovina za 65 proc. proti 90 iz leta 1929.

VATIKAN

Papež je imel 31. maja 76 rojstno leto, katero je praznoval na svečan način.

Udine. — Ta teden je zapadel sneg nad pol metra po Karnskih in drugih hribih na Primorskem.

Svetovna gospodarska konferenca v Londonu

V Londonu se bodo zbrali dne 12. t. m. delegati vseh držav v svrhu enotnega gospodarstva. Predvsem se gre za stabilizacijo mednarodne valute, ki bi bile na ta način izključene verižniške spekulacije, katere so umetno

uprizarjali razni denarni magnatje. Seveda je pri tem trpelo svetovno gospodarstvo, ker so bile cene blagu pretirano visoke. Poštene trgovine sploh ni bilo, ker se vlade za to niso brigale. Mednarodne trgovske spekulacije so kar cvetele. Tu profit tam krak, za vse to pa je bila žrtve le masa. To je tudi ena glavnih faktorjev današnje krize. Ako bodo države res vse to izvedle, kot imajo v načrtu, potem se nam obetajo še lepi časi. Ljudstvo v lepe obljube in načrte le na papirju preveč ne veruje, ker je bilo že prevečkrat varano, vsekakor pa bo treba nekaj napraviti, ako nočemo vsi skupaj poginiti, kar pa bi bilo za pametnega človeka res malo bedasto. Vse kaže, da se državniki tega tudi dobro zavedajo, ki pa nimajo še dovolj moči, da bi kaj gotovega ustvarili. Ljudstvo kaže pesti se zdi, da se ne bo pustilo več voditi za nos. Kapitalisti pa tudi krčevito branijo svoje "pravice" in skušajo na vse načine šmirati svet. Vendar ne bo preostajalo drugega, kot vzeti tam kjer je in deti tam kjer ni. Hitler nekaj obljublja, da se bo on prvi lotil tega dela, za to tudi je nemški narod tega "pleblejea" tako visoko dvignil, ter ga smatra kot za odrešenika. Počakajmo še malo, bomo kmalu videli kaj bo.

uprizarjali razni denarni magnatje. Seveda je pri tem trpelo svetovno gospodarstvo, ker so bile cene blagu pretirano visoke. Poštene trgovine sploh ni bilo, ker se vlade za to niso brigale. Mednarodne trgovske spekulacije so kar cvetele. Tu profit tam krak, za vse to pa je bila žrtve le masa. To je tudi ena glavnih faktorjev današnje krize. Ako bodo države res vse to izvedle, kot imajo v načrtu, potem se nam obetajo še lepi časi. Ljudstvo v lepe obljube in načrte le na papirju preveč ne veruje, ker je bilo že prevečkrat varano, vsekakor pa bo treba nekaj napraviti, ako nočemo vsi skupaj poginiti, kar pa bi bilo za pametnega človeka res malo bedasto. Vse kaže, da se državniki tega tudi dobro zavedajo, ki pa nimajo še dovolj moči, da bi kaj gotovega ustvarili. Ljudstvo kaže pesti se zdi, da se ne bo pustilo več voditi za nos. Kapitalisti pa tudi krčevito branijo svoje "pravice" in skušajo na vse načine šmirati svet. Vendar ne bo preostajalo drugega, kot vzeti tam kjer je in deti tam kjer ni. Hitler nekaj obljublja, da se bo on prvi lotil tega dela, za to tudi je nemški narod tega "pleblejea" tako visoko dvignil, ter ga smatra kot za odrešenika. Počakajmo še malo, bomo kmalu videli kaj bo.

uprizarjali razni denarni magnatje. Seveda je pri tem trpelo svetovno gospodarstvo, ker so bile cene blagu pretirano visoke. Poštene trgovine sploh ni bilo, ker se vlade za to niso brigale. Mednarodne trgovske spekulacije so kar cvetele. Tu profit tam krak, za vse to pa je bila žrtve le masa. To je tudi ena glavnih faktorjev današnje krize. Ako bodo države res vse to izvedle, kot imajo v načrtu, potem se nam obetajo še lepi časi. Ljudstvo v lepe obljube in načrte le na papirju preveč ne veruje, ker je bilo že prevečkrat varano, vsekakor pa bo treba nekaj napraviti, ako nočemo vsi skupaj poginiti, kar pa bi bilo za pametnega človeka res malo bedasto. Vse kaže, da se državniki tega tudi dobro zavedajo, ki pa nimajo še dovolj moči, da bi kaj gotovega ustvarili. Ljudstvo kaže pesti se zdi, da se ne bo pustilo več voditi za nos. Kapitalisti pa tudi krčevito branijo svoje "pravice" in skušajo na vse načine šmirati svet. Vendar ne bo preostajalo drugega, kot vzeti tam kjer je in deti tam kjer ni. Hitler nekaj obljublja, da se bo on prvi lotil tega dela, za to tudi je nemški narod tega "pleblejea" tako visoko dvignil, ter ga smatra kot za odrešenika. Počakajmo še malo, bomo kmalu videli kaj bo.

uprizarjali razni denarni magnatje. Seveda je pri tem trpelo svetovno gospodarstvo, ker so bile cene blagu pretirano visoke. Poštene trgovine sploh ni bilo, ker se vlade za to niso brigale. Mednarodne trgovske spekulacije so kar cvetele. Tu profit tam krak, za vse to pa je bila žrtve le masa. To je tudi ena glavnih faktorjev današnje krize. Ako bodo države res vse to izvedle, kot imajo v načrtu, potem se nam obetajo še lepi časi. Ljudstvo v lepe obljube in načrte le na papirju preveč ne veruje, ker je bilo že prevečkrat varano, vsekakor pa bo treba nekaj napraviti, ako nočemo vsi skupaj poginiti, kar pa bi bilo za pametnega človeka res malo bedasto. Vse kaže, da se državniki tega tudi dobro zavedajo, ki pa nimajo še dovolj moči, da bi kaj gotovega ustvarili. Ljudstvo kaže pesti se zdi, da se ne bo pustilo več voditi za nos. Kapitalisti pa tudi krčevito branijo svoje "pravice" in skušajo na vse načine šmirati svet. Vendar ne bo preostajalo drugega, kot vzeti tam kjer je in deti tam kjer ni. Hitler nekaj obljublja, da se bo on prvi lotil tega dela, za to tudi je nemški narod tega "pleblejea" tako visoko dvignil, ter ga smatra kot za odrešenika. Počakajmo še malo, bomo kmalu videli kaj bo.

uprizarjali razni denarni magnatje. Seveda je pri tem trpelo svetovno gospodarstvo, ker so bile cene blagu pretirano visoke. Poštene trgovine sploh ni bilo, ker se vlade za to niso brigale. Mednarodne trgovske spekulacije so kar cvetele. Tu profit tam krak, za vse to pa je bila žrtve le masa. To je tudi ena glavnih faktorjev današnje krize. Ako bodo države res vse to izvedle, kot imajo v načrtu, potem se nam obetajo še lepi časi. Ljudstvo v lepe obljube in načrte le na papirju preveč ne veruje, ker je bilo že prevečkrat varano, vsekakor pa bo treba nekaj napraviti, ako nočemo vsi skupaj poginiti, kar pa bi bilo za pametnega človeka res malo bedasto. Vse kaže, da se državniki tega tudi dobro zavedajo, ki pa nimajo še dovolj moči, da bi kaj gotovega ustvarili. Ljudstvo kaže pesti se zdi, da se ne bo pustilo več voditi za nos. Kapitalisti pa tudi krčevito branijo svoje "pravice" in skušajo na vse načine šmirati svet. Vendar ne bo preostajalo drugega, kot vzeti tam kjer je in deti tam kjer ni. Hitler nekaj obljublja, da se bo on prvi lotil tega dela, za to tudi je nemški narod tega "pleblejea" tako visoko dvignil, ter ga smatra kot za odrešenika. Počakajmo še malo, bomo kmalu videli kaj bo.

uprizarjali razni denarni magnatje. Seveda je pri tem trpelo svetovno gospodarstvo, ker so bile cene blagu pretirano visoke. Poštene trgovine sploh ni bilo, ker se vlade za to niso brigale. Mednarodne trgovske spekulacije so kar cvetele. Tu profit tam krak, za vse to pa je bila žrtve le masa. To je tudi ena glavnih faktorjev današnje krize. Ako bodo države res vse to izvedle, kot imajo v načrtu, potem se nam obetajo še lepi časi. Ljudstvo v lepe obljube in načrte le na papirju preveč ne veruje, ker je bilo že prevečkrat varano, vsekakor pa bo treba nekaj napraviti, ako nočemo vsi skupaj poginiti, kar pa bi bilo za pametnega človeka res malo bedasto. Vse kaže, da se državniki tega tudi dobro zavedajo, ki pa nimajo še dovolj moči, da bi kaj gotovega ustvarili. Ljudstvo kaže pesti se zdi, da se ne bo pustilo več voditi za nos. Kapitalisti pa tudi krčevito branijo svoje "pravice" in skušajo na vse načine šmirati svet. Vendar ne bo preostajalo drugega, kot vzeti tam kjer je in deti tam kjer ni. Hitler nekaj obljublja, da se bo on prvi lotil tega dela, za to tudi je nemški narod tega "pleblejea" tako visoko dvignil, ter ga smatra kot za odrešenika. Počakajmo še malo, bomo kmalu videli kaj bo.

uprizarjali razni denarni magnatje. Seveda je pri tem trpelo svetovno gospodarstvo, ker so bile cene blagu pretirano visoke. Poštene trgovine sploh ni bilo, ker se vlade za to niso brigale. Mednarodne trgovske spekulacije so kar cvetele. Tu profit tam krak, za vse to pa je bila žrtve le masa. To je tudi ena glavnih faktorjev današnje krize. Ako bodo države res vse to izvedle, kot imajo v načrtu, potem se nam obetajo še lepi časi. Ljudstvo v lepe obljube in načrte le na papirju preveč ne veruje, ker je bilo že prevečkrat varano, vsekakor pa bo treba nekaj napraviti, ako nočemo vsi skupaj poginiti, kar pa bi bilo za pametnega človeka res malo bedasto. Vse kaže, da se državniki tega tudi dobro zavedajo, ki pa nimajo še dovolj moči, da bi kaj gotovega ustvarili. Ljudstvo kaže pesti se zdi, da se ne bo pustilo več voditi za nos. Kapitalisti pa tudi krčevito branijo svoje "pravice" in skušajo na vse načine šmirati svet. Vendar ne bo preostajalo drugega, kot vzeti tam kjer je in deti tam kjer ni. Hitler nekaj obljublja, da se bo on prvi lotil tega dela, za to tudi je nemški narod tega "pleblejea" tako visoko dvignil, ter ga smatra kot za odrešenika. Počakajmo še malo, bomo kmalu videli kaj bo.

uprizarjali razni denarni magnatje. Seveda je pri tem trpelo svetovno gospodarstvo, ker so bile cene blagu pretirano visoke. Poštene trgovine sploh ni bilo, ker se vlade za to niso brigale. Mednarodne trgovske spekulacije so kar cvetele. Tu profit tam krak, za vse to pa je bila žrtve le masa. To je tudi ena glavnih faktorjev današnje krize. Ako bodo države res vse to izvedle, kot imajo v načrtu, potem se nam obetajo še lepi časi. Ljudstvo v lepe obljube in načrte le na papirju preveč ne veruje, ker je bilo že prevečkrat varano, vsekakor pa bo treba nekaj napraviti, ako nočemo vsi skupaj poginiti, kar pa bi bilo za pametnega človeka res malo bedasto. Vse kaže, da se državniki tega tudi dobro zavedajo, ki pa nimajo še dovolj moči, da bi kaj gotovega ustvarili. Ljudstvo kaže pesti se zdi, da se ne bo pustilo več voditi za nos. Kapitalisti pa tudi krčevito branijo svoje "pravice" in skušajo na vse načine šmirati svet. Vendar ne bo preostajalo drugega, kot vzeti tam kjer je in deti tam kjer ni. Hitler nekaj obljublja, da se bo on prvi lotil tega dela, za to tudi je nemški narod tega "pleblejea" tako visoko dvignil, ter ga smatra kot za odrešenika. Počakajmo še malo, bomo kmalu videli kaj bo.

uprizarjali razni denarni magnatje. Seveda je pri tem trpelo svetovno gospodarstvo, ker so bile cene blagu pretirano visoke. Poštene trgovine sploh ni bilo, ker se vlade za to niso brigale. Mednarodne trgovske spekulacije so kar cvetele. Tu profit tam krak, za vse to pa je bila žrtve le masa. To je tudi ena glavnih faktorjev današnje krize. Ako bodo države res vse to izvedle, kot imajo v načrtu, potem se nam obetajo še lepi časi. Ljudstvo v lepe obljube in načrte le na papirju preveč ne veruje, ker je bilo že prevečkrat varano, vsekakor pa bo treba nekaj napraviti, ako nočemo vsi skupaj poginiti, kar pa bi bilo za pametnega človeka res malo bedasto. Vse kaže, da se državniki tega tudi dobro zavedajo, ki pa nimajo še dovolj moči, da bi kaj gotovega ustvarili. Ljudstvo kaže pesti se zdi, da se ne bo pustilo več voditi za nos. Kapitalisti pa tudi krčevito branijo svoje "pravice" in skušajo na vse načine šmirati svet. Vendar ne bo preostajalo drugega, kot vzeti tam kjer je in deti tam kjer ni. Hitler nekaj obljublja, da se bo on prvi lotil tega dela, za to tudi je nemški narod tega "pleblejea" tako visoko dvignil, ter ga smatra kot za odrešenika. Počakajmo še malo, bomo kmalu videli kaj bo.

uprizarjali razni denarni magnatje. Seveda je pri tem trpelo svetovno gospodarstvo, ker so bile cene blagu pretirano visoke. Poštene trgovine sploh ni bilo, ker se vlade za to niso brigale. Mednarodne trgovske spekulacije so kar cvetele. Tu profit tam krak, za vse to pa je bila žrtve le masa. To je tudi ena glavnih faktorjev današnje krize. Ako bodo države res vse to izvedle, kot imajo v načrtu, potem se nam obetajo še lepi časi. Ljudstvo v lepe obljube in načrte le na papirju preveč ne veruje, ker je bilo že prevečkrat varano, vsekakor pa bo treba nekaj napraviti, ako nočemo vsi skupaj poginiti, kar pa bi bilo za pametnega človeka res malo bedasto. Vse kaže, da se državniki tega tudi dobro zavedajo, ki pa nimajo še dovolj moči, da bi kaj gotovega ustvarili. Ljudstvo kaže pesti se zdi, da se ne bo pustilo več voditi za nos. Kapitalisti pa tudi krčevito branijo svoje "pravice" in skušajo na vse načine šmirati svet. Vendar ne bo preostajalo drugega, kot vzeti tam kjer je in deti tam kjer ni. Hitler nekaj obljublja, da se bo on prvi lotil tega dela, za to tudi je nemški narod tega "pleblejea" tako visoko dvignil, ter ga smatra kot za odrešenika. Počakajmo še malo, bomo kmalu videli kaj bo.

uprizarjali razni denarni magnatje. Seveda je pri tem trpelo svetovno gospodarstvo, ker so bile cene blagu pretirano visoke. Poštene trgovine sploh ni bilo, ker se vlade za to niso brigale. Mednarodne trgovske spekulacije so kar cvetele. Tu profit tam krak, za vse to pa je bila žrtve le masa. To je tudi ena glavnih faktorjev današnje krize. Ako bodo države res vse to izvedle, kot imajo v načrtu, potem se nam obetajo še lepi časi. Ljudstvo v lepe obljube in načrte le na papirju preveč ne veruje, ker je bilo že prevečkrat varano, vsekakor pa bo treba nekaj napraviti, ako nočemo vsi skupaj poginiti, kar pa bi bilo za pametnega človeka res malo bedasto. Vse kaže, da se državniki tega tudi dobro zavedajo, ki pa nimajo še dovolj moči, da bi kaj gotovega ustvarili. Ljudstvo kaže pesti se zdi, da se ne bo pustilo več voditi za nos. Kapitalisti pa tudi krčevito branijo svoje "pravice" in skušajo na vse načine šmirati svet. Vendar ne bo preostajalo drugega, kot vzeti tam kjer je in deti tam kjer ni. Hitler nekaj obljublja, da se bo on prvi lotil tega dela, za to tudi je nemški narod tega "pleblejea" tako visoko dvignil, ter ga smatra kot za odrešenika. Počakajmo še malo, bomo kmalu videli kaj bo.

mencev, avstralcev, belgijcev, colombianov, eubancev, norvežanov, estoncev, finlandcev, francozov, grkov, japoncev, itd.

Lakota na Poljskem

Poljski listi poročajo, da razsaja v vzhodnih poljskih pokrajinah glad, zaradi katerega so se ponekod razširile bolezni. Prebivalstvo je zaradi hude kmetijske stiske čisto obubožalo. Lesna industrija, od katere je živel, dokler je bilo kaj zaslužka, popolnoma počiva. Ljudje nimajo niti najnujnejših življenjskih potrebščin. Razen krompirja, ki ga pa ni dovolj na razpolago, nimajo kaj jesti. Kruh pečejo iz raznih nadomestkov, o pravi moki ni v tem kruhu niti sledu. V mnogih vaseh leži zaradi bolezni, zlasti legarja, do polovice prebivalstva.

PREPOVEDAN ITALIJANSKI LIST

Beograd. — Notranji minister je prepovedal uvoz in razširjanje italijanskega lista "La Stampa", ki izhaja v Turinu, ker piše proti interesom Jug. države.

POSKUS USTANOVITVE NOVE STRANKE

Beograd. — Skupina poslancev, ki si je pred meseci ustanovila svoj poseben "Jugoslovanski narodni klub" je sklenila, da bo poskusila na osnovi zakona o društvih in zborovanjih ustanoviti tudi lastno politično stranko. Prijavila je svojo namero notranjemu ministru, ki mu je obenem predložila tudi program in statut stranke, kanotranji minister oboje odobril bodo imeli predlagatelji pravico, da začno snovati strankine organizacije, stranka pa bo še le ustanovljena, ko bo imela najmanj v polovici srezov vse države, ležečih na ozemlju vsaj šestih banovin, sreske organizacije s predpisanim številom članov.

Krojačnica

in trgovina

Z vsemi možnimi potrebščinami

Cene konkurenčne

Se priporoča

SEBASTJAN MOZETIČ

Osorio 5025

LA PATERNAL

Buenos Aires

Društvene vesti PEVSKE VAJE

V nedeljo pevske vaje za ženske in moške ob 5 uri točno. Pridite točno in bodite redni.

Pevovodja

DRAMATIČNE VAJE

V nedeljo dramatične vaje, kot ponavadi za uro že vsi veste. Pridite točno in vsi, da ne bo režiser nas vedno čakal. Dan prireditve bo le kmalu tu in je treba, da se to pot malo pokažemo. Ako nas režiser brez usmiljenja pili, se ne smemo ustrašiti, ampak se potruditi, da ga bomo razumeli, za to pa je treba točno k vajam in se držati discipline.

Načelnica.

HIMEN

Preteklo soboto sta se poročila Ivan Filipič član godbenega odseka SPD. I in Neta Grlica naročnica SLOVENSKEGA TEDNIKA. Sva dba se je vršila v gostilni Franca Kurinčiča, kjer se vršijo skoraj vse svadbe vsled primernih prostorov, cene in dobre postrežbe.

Na svadbi je igrala vesele komade društvena godba, katere člana sta poleg ženina še dva brata. Vsi trije so vneti godbeniki in upamo da bodo tudi za nadalje, četudi v tukajšnjih razmerah ni preveč lahko, to ostali.

Novoporočencema kličemo: Bilo srečno.

SMRTNA KOSA

V četrtek je preminul v Buenos Airesu g. Anton Leban, brat g. Rudolfa Lebana, Pokojni je prišel že pred dobri dvajsetimi leti v Ame-

riko. Bil je krojaški mojster, več let je imel v ul. Sarmiento svojo trgovino. Lansko leto je trgovino prodal, da se po dolgih letih marljivega dela odpočije. Odpotoval je v Evropo, bil je več mesecev v Gorici, ki je njegov rojstni kraj, a se ni mogel več privaditi tamošnjim novim razmeram. Vrnil se je pred kratkim v Buenos Aires in takoj je moral leči v posteljo s pljučnico, ki si jo je bil nakopal na potovanju. Vsa zdravniška prizadevanja niso nič k zalegla; po več tedenskem trpljenju, je g. Anton Leban v četrtek za vedno zatisnil oči. Zapuška ženo in dva odrasla otroka ter brata Rudolfa. Naj v miru počiva! Preostalih naše iskreno sožalje!

VAŽNO OPOZORILO

Gibanje potniških parnikov, ki nismo mogli doslej stalno prinašati v našem listu zaradi odmerjenega prostora, bomo pričeli z današnjo številko redno objavljati na drugi strani v oglasu BANCO COMERCIAL DEL PLATA. Opozorjamo na to svoje cenj. čitatelje, priporočajo jim, naj se vedno poslužujejo samo podjetji, ki z oglaševanjem podpirajo naš list.

Geslo vseh nas naj bo: **KDOR Z NAMI, MI Z NJIM!**

ČEŠKI GLAS O ALOJZU GRADNIKU

Nobena novejša slovenska pesniška zbirka ni vzbudila izven slovenskega kulturnega kroga toliko pozornosti kot Gradnikove "Svetle samote".

O tem cvetoberu njegove poezije so priobčile tudi brnske "Lidove Noviny" z dne 27. aprila daljšo oceno Rajmunda Habrine. Kritik podrobneje razglablja ureditev zbirke in pravi: "Iz slik, ki jih podaja ta okusno izdana antologija, vstaja Alojz Gradnik kot mračno zemeljski tip pesnika težke, primitivne prirodne sile, ki se je v njem naposled s trdovratnim razvojem prekulturnirala v trdo, vendar pa posvečeno mistiko žareče gmote. Ta razvoj nikakor ni lahek; vedno je istoveten z bojem. V njegovem jedru kipi spor med favnosko ljubezensko strastjo in smrtjo, čije smisel je pri pesniku Gradnikovega kova lahko samo telesen, torej končen in žalosten brez nadeje in svita." Zdaj kritik karakterizira ljubezen in smrt kot dvoje osnovnih vrelcev Gradnikove pesniške inspiracije in piše ob koncu svoje ocene: "Tudi pri nas niso neznanjci vsaj majhni vzorec te težke razvojne poti Alojza Gradnika, na katero se je izražal s formo, ki ni kazala lahkotne imaginacije, zato pa je bila nenavadno silna v svoji preprostosti in se je zbog svoje polne masivnosti, kjer ni nobena beseda preveč, vedno zarezala v spomin. Obžalovati moramo, da Jiri Wölker (čeprav je bolj simpatiziral s Srbijo kakor s Slovenijo), prevajajoč pod vplivom prevajalca Vojteha Merka v češčino pesmi iz Gradnikove zbirke "Padajoče zvezde", ni imel pri izbiri dovolj srečne roke. Za svojo posthumno izšlo knjigo "Bratrska poesie" si je bil izbral le manj karakteristične pesmi."

DRUŠTVO MLADIH SLOVANOV

("Stowarzyszenie młodych Slowian") deluje že od l.

IVAN CANKAR V CLEVELANDU

Po pošti je prišla v Cleveland soha pisatelja Ivan Cankarja. Hvalabogu, carine ni bilo potreba plačati. V slovenskih dnevnikih smo videli sliko te sohe. Ljudje brez dela so gledali sliko, in so rekli: "Oh, to je Cankar; prav tako ime ima kot dramatično društvo "Ivan Cankar". Nekaj sorodstva mora biti v enakih imenih."

Sedaj pa ljudje molčijo. Kdo jim more zameriti. Pisatelja Ivana Cankarja pozna zelo malo, malo ljudi v Cle-

1921. v Varšavi in si je pridobilo lepih zaslug za slovensko zblíževanje. Doslej je organiziralo "Instytut slowianski", v katerem se prirejajo predavanja o zgodovini slovenskih narodov in zastoj poučujejo slovenski jeziki, dalje Collegium Publicum Slavicum, ki prireja poljudna predavanja o Slovanih, slovensko pevsko društvo, slovensko knjižnico, tiskovni odsek, turistični odsek in dr. Društvo je pravkar pričelo izdajati "Biblioteko młodych Slowian". Kot prvi zvezek je izšel spis Antonia Opechowskega "Mala ententa". Pisee odločno in dokumentirano zagovarja politiko Male antante, poudarjajoč slovensko stališče v evropski politiki. Obenem energično zavrača revizionistično politiko Italije in Madžarske. Delo "Stowarzyszenia młodych Slowian" v Varšavi je vredno vse pozornosti in polnega priznanja vseh, ki spoznavajo pomen slovenske ideje v sedanji zamračeni Evropi.

Nova drama Maksima Gorke

Gledališče Vahtangovljevo v Moskvi pravkar pripravlja premiero nove drame Maksima Gorkega: "Dostigajev in drugi", ki je drugi del po avtorju zasnovane tetralogije. Dejanje nove drame se odigrava od julija do oktobra 1817.

Iz drame Karla Čapka

"R.U.R.",

ki jo imamo tudi v slovenskem prevodu, so v Rusiji izdelali velik film.

Majniške gledališke igre v Planji.

Mestno gledališče v Planji je pripravilo za maj ciklus slavnostnih opernih predstav. Med gosti, ki so povabljeni k sodelovanju, je tudi Josip Rijavec.

PARNIKI ZA DOMOVINO

V kratkem odrinejo:

"NEPTUNIA" .... dne 9. junija v Trst
 "DUILIO" ..... „ 14. „ v Genovo
 "C. BIANCAMANO" .. „ 4. julija v Genovo
 "BELVEDERE" ..... „ 15. julija v Trst

Za informacije obrnite se v slovenskem jeziku na

Banco Comercial del Plata

Av. de Mayo 652 U. T. 33 - 1333

Ustanovljen l. 1911

Tu boste točno in solidno postreženi
 Denarna nakazila v domovino in vse bančne posle
 izvršujemo po najugodnejših cenah

"Podobe iz sanj" ni zapopadel, pregloboko je bilo izraženo.

Ampak ime Ivan Cankar se sliši v Clevelandu, ker nosi dramatično društvo to ime. To je že velik spomenik možu od tistih ljudi, ki so ga razumeli. Torej je potreba dva spomenika: Enega, da ga spoštuje duh, in enega, da ga spoštujejo oči. Pred duhovnim spomenikom se je zadnje čase zbiralo zelo malo ljudi: poskusimo sedaj še s spomenikom, ki ga gledajo oči.

Ljudje, ki samo gledajo, so kakor otroci. To so fotografski aparati, ki ne mislijo. Tako so nekateri nemo gledali črke v Cankarjevih knjigah, pa so ga sovražili. Večina pa ga sovraži, ker je bil Cankar — socialist.

Kako je to mogoče, da je prišel Ivan Cankar sedaj v Ameriko, v družbo tako brezbarvnih ljudi. Kdo more to razumeti?

Kako lepo bo menda to, ko postavimo tega ubogega Cankarja v zeleni park — po smrti. Dobro bo najbrže to, da mrtvi več ne vstajajo iz grobov. Cankar bi gotovo spisal knjigo z naslovom: Krpanova kobila v novi izdaji. Tudi Belo krizanteno bi popravil ter prikrojil slovenskim razmeram v Clevelandu. Pisal bi nove Hlapee tako živo, da bi obraze videl in glasove razločeval. V Hišo Marije Pomočnice bi dal še čistejšo misel, kot jo je imel v prvotni izdaji. Prišli bi Govekarji, pa bi zatrdili, da je ideja hiše svinjarska, ne tragična.

Ta Cankarjeva soha naj bi nas združila. Kako lepo je to v besedah. Podčrtam to-le: Vsaka precesna združitev je bila na škodo naprednega elementa v Clevelandu. Potegnite mrežo iz oči in videli boste dovolj tragičnih prizorov.

G. P.

MOJ DOM

Tam za daljnim Oceanom je prelepa, žalibog v verige vklenjena, zaslužnjena Primorska. Tam je tudi vinorodna Vipavska dolina po kateri leži višnjevoplavi pas, Vipava, ki se leskeče v solčnih žarkih in v luninem svitu kot bajna pravljica iz mojega rodnega kraja. Nad Vipavo se vpenja zelen hriček, vrh katerega stoji moj rodni dom. Okoli hiše raste žlahtno sadno drevje, katera me z vsakim dnem spominja, presrečnih mladih let, ki sem jih preživel pod okriljem zelenih vej.

Pomlad. Kako prijetno je duhtelo cvetje majnic in drugega cvetja iz vrtnega ograja. Jutranja pesem krilatih pevcev je donela, kot razgibane strune, da človeku kar ni več dalo spati. Ukanje mladeničev je pretresalo mlado jutro, ko so šli na delo. Dekleta so se zdramila, v prijetnem razpoloženju so vstala, se hitro napravila, ter šla pomagati materi, ki je že zagnetila ogenj na ognjišču.

V protisončju se raztezajo lepo obdelani vinogradi, zaklad vipavskega kmeta. Modro cvetje naznanja da bo

sad obilen. Vse dela in je veselo da je za vsak danji kruh, ter še za zimo da se zadrugo leto kmet in narava od trudnega napora malo oddahneta. Celotno mravlje in drugi mrčes skrbi, da ne bo pozimi stradanja. Kako harmonično lepo nudi narava vsem, vsega zadosti, da bi ne bil človeški egoizem tako pohlepn, in nas vopa najlepšega in kar je še bolj krivično, tudi našega, nam od narave danega.

Vojska nam je vničila domove, razdejala zemljo. Kupa gorja pa še ni bila polna... Prišel je barbarski fašizem, ki nas je pritisnil k tlom, kot najnižje sužnje na vsem civiliziranem svetu. Mlajšim, se nam je zahotelo svobode — življenja. V dosegu teh bornih naših želja, je bila odprta samo ena negotova pot, proč z doma v mrzlo tujino. Polni upanja in volje katerega nam Primorcem, kljub vsemu preganjanju in ponižanju nikoli na majnka, smo se razpršili, kot jesensko listje na vse strani. Mnogo in največ nas je tukaj v Argentini.

Bili smo kot jata zgubljenih ptic, dokler se ni zbrala skubina naših rojakov, ki je

ustanovila "Slovensko Prosvetno Društvo". Ti pionirji so nas vabili s pisanjem in z besedo v to društvo, ter nas rotili naj se odzovemo, ako nočemo vtoniti v morju, ničnosti. Kaj društvo se je nasplošno reklo, saj so gostilne in druga plesišča vendar zabavnejša. Mnogo nas je pristopilo v društvo, mnogo pa jih je ostalo tudi pri literatorku... morda še preveč. Marsikaj bi bilo lahko drugače za nas, ako bi bilo malo več zavednosti med nami.

Torej, zapisal sem se v društvo, kmalu našel mnogo prijateljev in znancev. Zavedal pa sem se stoprav še le polagoma, da so fantje in dekleta, ki se zbirajo v društvu, vse drugačni, kot tisti z beznic in plesišč. Spoznal sem, da še le društvo da človeku temelj izobrazbe kakor tudi širše obzorje. Mislim sem, da delavci ne vedo in ne morejo vedeti ničesar, ter da izobražene so lahko le visoke glave, ki imajo denar da lahko študirajo. Ravno v društvu sem spoznal, da temu ni tako. Pot do izobrazbe je odprta vsakemu človeku in, ako bi jo znali vsi najti, bi ne bili tako hlapčevskih nazorov. Tisti, ki so si nagromadili bajna imetja, so si ga na račun ljudske nevednosti. Ni nič čudnega, ako je danes toliko tarnanja o socialnih krivicah, pomagati se pa vseeno kaj prida ne da, ako so glave prazne.

Slovensko Prosvetno Društvo nudi vsega, kar je potrebno za temelj izseljenca in sploh človeka.

Tudi za vas dekleta ima društvo dovolj zabave, izobrazbe, ter razvedrila. Bodite prepričane, da tudi vaše matere bodo bolj vesele, ako boste zahajale v društvo, kot pa na zloglasna plesišča z raznimi barbarskimi tipi, pri katerem boste vse prej našle, kot tistega princa ki vas bo vodil varno, brezskrbno, kot si ve mislite, skozi življenje.

Moj novi dom je "Slovensko Prosvetno Društvo" katero edino mi daje tolažbo v mrzlih dneh tujine. Fantje in dekleta, vpišite se tudi vi v naše društvo, boste videli, da boste mnogokrat našli tukaj vsaj malce tistega, kot najdem jaz, kar drugod zaman iščete.

Slavko Furlan
Predsednik SPD. I.

Tiskovni zakon

Kadar kakšno potepeno pasje kuže sredi noči nima drugega opravka, se zmisi in začne obupno lajati — na luno, ki se mirno pelje čez zvezdnato nebo. Morda ste opazili, da pse laja in bevska tem bolj, čim manjše je in čim bolj je neumno. In ko se luna nič ne zmeni za pasji, si sčene nemara celo misli: al sem jih ji povedal, kako se me boji, pogledajte, kar tiho je, to smo tiči!

Kakor kužki mislijo nekateri izseljeniški listi, da morajo vse obljajati in obevska, kar pride v njihovo bližino.

Naši ljudje se gotovo spominjajo, da so svojčas ravno tako lajali in bevskali tudi nekateri naši starokrajški časopisi. Čim manj se je kdo za njihovo bevskanje menil, toliko večjo korajžo so imeli nad njim. Varen pa ni bil pred njimi nihče.

Danes so se vse te stvari močno spremenile. Kaj za hudiča — si mislijo nemara kakšni stari patrijotje, ko danes starokrajške liste berejo — to je že preneumno, ali je tam po Kranjskem in Štajerskem — Primorei nimamo nobenih svojih listov — vse tako pobožno postalo, ali se je vse pobratilo? Saj to niso več nobeni časopisi! Nikjer nobenega zmerjanja in blatenja in sramotjenja! Zdaj že več ne vem, kateri časopis naj berem, če sem liberalec ali komunist ali klerikalec!

Naj jim bo v tolažbo povedano, da se ni zgodilo nič hudega. Samo tiskovni zakon je bil uzakonjen pred nekaterimi leti in zagrozil stroge kazni za vse, ki bi koga počasopisju po krivici in brez dokazov blatiti. Ta prokleti tiskovni zakon je vsega kriv! Pred njim je vbogim lajalskim pasjim param skočila korajža v hlače. Naši sodniki so namreč tiskovni zakon vzeli zares in po njem tudi sodijo.

Presneto bi bili dolgočasni naši časopisi, če bi ne imeli časninarjev, ki si znajo pomagati v takih suhih letih!

O rajnem Tavčarju so pripovedovali, da posebno v svojih mlajših letih ni mogel spiti zjutraj kave, če ni pohrustal prej dvoje ali troje pristnih kranjskih kaplanov. Najraje takole v družbi, ali pa v kakšnih cajtengah.

Zaradi tiskovnega zakona

KO STE V REVŠČINI

se Vas vsi prijatelji ogibljejo, ostane Vam le eden zvest in najboljši prijatelj

VARNA IN KORISTONOSNA HRANILNA KNJIŽICA

po 4 % letnih obrestih

katero 4krat letno pripišemo kapitalu z upravo istega dvigniti vsak trenotek brez vsakega predhodnega obvestila

Preskrbite si takega zvestega Prijatelja

na

Banco Holandés

Centrala: B. Mitre 234 Podružnica: Corrientes 1900
BUENOS AIRES

Dobavljamo denarne pošiljke

z največjo točnostjo

Nabavljamo potne karte

(šifkarte) od 300.— \$ dalje
Uradujemo vsak dan od 8½ do 7 zvečer
ob sobotah do 12.30

Prva sloven. cvetličarna

"JACINTA"

Nagrobne vence, namizne rože, šopke za neveste, vseh vrst semena in sadik rož ter drevese. Cene nizke, prepričajte se rojaki, ter me osebno posetite. Postrežba na dom.

Se priporoča

ANTON USAJ

Av. San Martin 3358
U. T. 50-2396 — B. Aires

— doli z njim! — ostane danes take baže hrana rada v želodecu in je navradno ni mogoče drugje prebavit ko v kaki špekarmii.

Tukaj v Argentini pa si, hvala Bogu, tudi kaj pristnega še lahko privoščimo. Tu ni nobenih tiskovnih paragrafov in vsak lahko po stari šegi svobodno oblaža, kogar se mu zljubi.

Če tako bevskanje in lajanje morda ni ravno lepo, in pošteno, kaj se meni za to vboga pasja para. Saj se ve, da jo je toliko sram, kolikor strah.

Pametni ljudje pa vedo, kako je s takimi stvarmi in jih tako ocenjujejo, kakor zaslužijo.

SLOVENSKI TEDNIK se bo za naprej za take storije še manj menil. Ravno tako ne bo odgovarjal na nobeno lajanje in bevskanje. Osebnne zadeve bo samo takrat spravil v javnost, če se mu bo zdelo neobhodno potrebno. Takrat pa bo kratko in neumljeno povedal kar bo za prav spoznal.

Prepričani smo, da se vsi naši prijatelji in čitatelji strinjajo s tem našim stališčem.

**Razširjajte
SLOVENSKI
TEDNIK**

PRIMORSKE VESTI

TUDI IZ VSEH CERKEV NAJ IZGINE NAŠ JEZIK

Fašistične oblasti v Julijski Krajini skušajo odpraviti slovenski in hrvaški jezik sedaj še iz cerkve — Silen pritisk na našo duhovščino

Trst. — V zadnjem času so pričele fašistične oblasti izvajati zopet nov pritisk na slovensko in hrvaško duhovščino v Julijski Krajini. Na vse načine se trudijo, da bi pregnali slovenščino in hrvaščino tudi iz cerkev, kjer sta našli svoje poslednje zatočišče. V tej svoji akciji postopajo tako fašistična stranka kakor režimske oblasti vedno bolj neizprosno in brezobzirno.

Tako je bila ob koncu preteklega meseca pozvana h puljskemu prefektu vsa slovenska in hrvaška duhovščina v Istri. Puljski prefekt je zahteval od duhovnikov, naj ne pridigajo več v hrvaščini ali slovenščini, marveč le v italijanščini. Svojo zahtevo je utemeljil s trditvijo, da se je sedaj ves naš tamkašnji živelj že tako vživel v italijanščino in v nove razmere, ki jih je ustvaril fašizem v

Julijski Krajini, da tudi italijanščino docela razume in gladko govori. Zaradi tega ni več treba, da bi se služba božja, cerkvene propovedi in cerkveno petje vršili v našem narodnem jeziku.

V Trstu je pritisk še hujši. Po prizadevanju fašistične organizacije pri Sv. Jakobu ter krajevnih oblasti se je morala vršiti na veliki petek v cerkvi pri Sv. Jakobu poleg slovenske tudi italsljanska pri daga. Poleg tega skušajo fašisti v čim večji meri ovirati slovenske obrede v cerkvah. Znano je, da upravljajo rojansko župnijo italijanaš Jurca, ki si je pred leti izpremenil svoj priimek v Di Giorgi. Ta župnik podpira fašistične zahteve glede slovenskih maš in pridig ter je končno določil, da se smejo službe božje za Slovence v rojanski cerkvi vršiti v nedeljah ob 6. zjutraj. Tudi slovenske večernice in šmarnice, ki so se doslej vršile ob 6. zvečer in se je pri njih zbiralo izredno mnogo slovenskega ljudstva, so bile ukinjene. Namesto njih so bile uvedene italijanske. Končno je bilo v Rojanu prepovedano sleherni cerkveno petje v slovenščini.

ITALIJA IN DODEKANEZ

Rim. — Kdor zasleduje italijanski fašistični tisk, je opazil, da poroča na dolgo

in široko o vsakem najmanjšem dogodku, ki se tiče narodnih manjšin v drugih državah, in da s prav posebno zlohotnostjo govori o krivicah, ki se baje gode narodnim manjšinam v Jugoslaviji. Fašistični tisk pa seveda nikdar niti z najmanjšo besedico ne omenja, v kakem političnem, kulturnem in gospodarskem položaju se nahajata jugoslovenska in nemška narodna manjšina pod Italijo. Tu pa tam se pač res omenjajo "allogeni", "drugorođci", toda edinole v zvezi s fašizmom, kot nekake "najverodostojnejše pričee", kako so se že popolnoma vživel v fašizem in italijanstvo in kako tudi oni vidijo v Italiji svojo srčno ljubljeno in z vso vdanostjo češčeno mater domovino, ki jih je rešila tujega suženjstva.

Sploh nikdar, niti z besedico, pa ne omenja fašistični tisk neke druge narodne manjšine pod Italijo, grškega prebivalstva na Dodekanezu. Naj se zgođi na dodekaneskem otočju karkoli, v italijanskem tisku ni nikdar niti besedice o vsem tem. Nikdar se ne navajajo niti vladni ukrepi, ki se tičejo Dodekaneza, dočim najdete v listih skoraj vsak dan po kako vest, ki se nanaša na zadnjo talijansko afriško kolonijico. Kakor da bi Dodekanez ne bil italijanski, kakor da bi ga sploh ne bilo, se ne poroča niti o fašističnih slavnostih, ki se vrše tamkaj ravno tako kot se vrše po vem ostalem italijanskem ozemlju. Za italijansko javnost Dodeka-

neza ni! Fašistični tisk ma pač strog nalog, da v svojih stolpeih nikdar ne omenja Dodekaneza. In kar je še bolj čudno: tudi v grškem tisku se le redkokdaj najde kaka brezpomembna vestica z dodekanškega otočja, ki pa se nikdar ne nanaša na politično, kulturno in gospodarsko žvjljenje tamošnjega prebivalstva, ki je skoraj izključno grške narodnosti. Zdeti se mora, kakor da sta se italijanska in grška vlada sporazumeli za obojestranski mok o Dodekanezu vobče in grški narodni manjšini še posebej.

Dodekanez šteje danes kljub imenu ("Dvanajstero otočje") 14 otokov, ki jih je Italija zasedla kot tedanjo turško posest za časa libijske vojne leta 1911. V severski mirovni pogodbi po svetovni vojni je bilo otočje ponovno prisojeno Italiji. Otočje zavzema 2544 kvadratnih kilometrov in ima danes okoli 110.000 prebivalcev, ki so izvzemši kakih 500 Turkov in par sto priseljenih Italijanov vsi grške narodnosti in žive v približno takih razmerah, kakor jugoslovenska in nemška narodna manjšina pod Italijo. Lani n. pr. je bil prepovedan v šolah celo tudi pouk veronauka v grškem jeziku, kar se mora vsakemu pametnemu človeku zdeti naravnost nemogoče, ko si vendar ne more predstavljati pravoslavne veronauka grške cerkve v italijanskem jeziku. Italijanizacija se na Dodekanezu vrši na približno isti način in z istimi sredstvi,

Instituto Médico
339 Callao 339
Dr. Renoulin

Bivši zdravnik v bolnišnici Salaverry, V. Sarsfield in v bolnišnici Alvear.
Vodi osebno zdravniški zavod CALLAO. Vsi klijenti se zdravijo od zdravnikov specialistov.

SIFILIS. 606-914. — Moderno zdravljenje.
BLENORAGIA — Moderno zdravljenje brez bolečin.
Prostatis, vnetja in spolne bolečine.
KRVNE BOLEZNI. Slaba kri — švahost.
SRCE. Srčne napake — hibe.
ŽELODEC. Čreva — krislina — jetra.
Želodčne bolezni se zdravijo, vzrok, od kje izvira bolezen, po profesorju Glassner, zdravniku univerze na Dunaju.
KOSTNE BOLEZNI. Sušica.
REVMATIZEM in OBISTI. Kila — zbadanje.
GRLO, NOS, UHO. Zdravljenje mrzlice.
ŽENSKÉ BOLEZNI. Maternica, jajčnik, čiščenje (posebni oddelek).
OTROŠKE BOLEZNI. Rakitika — otrpelost.
NERVOZA. Glavobol.
Žarki X — Diatermia — Žarki ultravioletas
LABORATORI ZA KRVNE ANALIZE — Wasserman — Tur — Izpuščaji — lišaj.
Lastni senatorji z nizkimi cenami — Operacije za vse bolezni: jetra, obisti, želodec, maternica, spolovilo

GOVORIMO SLOVENSKO

Urniki: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12.

PREGLED \$ 3.—

339 Callao 339

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENEŠ DE BILIK, diplomirana na univerzi v Pragi in v zdravniških vedah v Bs. Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom.

Ordinira od 9. ure zjutraj, do 20. ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 Buenos Aires

LA MODERNA

Mojim cenjenim odjemalcem sporočam, da bom dal tekem zimske sezone vsem čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA, ki se bodo predstavili z listom, velike popuste. Daroval bom tudi lepo izdelane povečave. Priporočam se cenj. čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA.

S. Saslavsky

U. T. 45 - 1720

Av. San Martín 1679, Buenos Aires. — Podružnica, ca-

Veliki zavod 'RAMOS MEJIA

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914).

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ŽIVČNE BOLEZNI: Nevračenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEC: upadel, raširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.

CREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USEŠA: vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ŽENSKÉ BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvirnimi SPECIALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Plačilni pogoji dobri

Pregled brezplačno

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once

Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

kakor na Primorskem, samo da se o vsem tem molči vsepovsod, da se ne čuje o njej nikjer v svetu, da molče o zatiranju svojih rojakov celo tudi sami Grki v svoji svobodni državi.

Kako daleč gre italijanski melk o Dodekanezu, kažejo dogodki zadnjih dni. Dočim ves grški tisk piše o begu revolucionarskega grškega generala Plastirasa na Dodekanez in o poskusih grške vlade, da bi pri italijanski vladi dosegla njegovo izročitev, fašistični tisk trdovratno molči o vsem tem, semo da se v javnosti ne omenja Dodekanez. In v nedeljo, 23. t. m. zjutraj, je strahovit potres razrušil skoraj vse hiše na otokih Kosu in Nysirosu. Težko prizadeti so tudi drugi otoki. Mrtvih so našli pod razvalinami doslej 32 ljudi, ranjenih pa je bilo nad 300. Grški listi poročajo obširno o kor zahteva zakon. Ako bo tej katastrofi, italijanski tisk pa tudi o tem strahovitem dogodku molči. Samo milanški "Corriere della Sera" je objavil štiri vrstice v ponedeljek popoldne, ali tako akrito, da jih menda nihče ni čital.

Svet pač ne sme ničesar vedeti o Dodekanezu, mora ga pozabiti, dokler da ne bo Italija toliko "obdelala", da mu ga bo mogla predstaviti kot čisto — italijanskega! Tako v XX. stoletju, stoletju samoodločitve narodov! Dodekanez, Gorenje Potdižje in Julijska Krajina so pač najgrši madeži tega stoletja!

MESTNA OBČINA REŠUJE BREZPOSELNOST

Ljubljana, 2. maja. Brezposelni, ki so vso zimo upali, da bodo s pričetkom pomladi prišli do svojega dela, so se ušтели. Pomlad je prišla, toda kriza še zmerom noče odjenja, industrijskih obratov solnce ni zdramilo iz zimskega spanja.

Naši socialni uradi so za silo pomagali najbednejšim, da so se prekopali čez zimo. Naval prosilcev pa je bil tudi silovit in v najhujših dneh, decembra, januarja in februarja je samo delavski oddelek socialnega urada v Mestnem domu razdal nad 100 tisoč Din podpor mesečno, z ubožnim in mladinskim oddelkom vred pa je urad razdelil v teh mesecih vsakokrat nad 200 tisoč Din. Zdaj je socialni urad svojo zimsko akcijo zaključil, podpore se delijo samo še v najnujnejših primerih, pač pa skuša brezposelnim posredovati delo.

Iz fonda 4 milijonov, ki ga je banska uprava votirala za vso banovino, da bi občine z izvrševanjem raznih javnih del omiljevale brezposelnost, je mestna občina prejela 160 tisoč Din. S to vsoto je občina pričela z raznimi gradbenimi deli, ki so splošno koristna, tako s kopanjem jarkov, preremanjem parkov itd. Pri teh poslih je občina zaposlila okrog 100 delavcev, naval reflektantov je pa seveda brez primere večji.

TRAGIČNA SMRT MLA- DENIČA

Bled. — 23letni Jožef Mužan, zidarski pomočnik iz Ribnega pri Bledu, je bil znan vnet kegljač. Tako se je tudi v nedeljo napotil s kolesom v Begunje, kjer je potem v gostilni pri "Joževcu" kegljal s tovariši. Okrog 23. ure ponoči je šel z nekaterimi tovariši kropit nekega mrliča v Begunjah.

Bilo je že po polnoči, ko se je vračal s kolesom proti domu. Naenkrat mu je pridiral nasproti neki voz, kateremu se Mužan v naglici in v temi ni mogel več ogniti. Zaletel se je z vso silo v voz ter je na cesti s kolesom obležal nezavesten. Našel ga je mimo idoči orožnik, ki ga je vzdignil in ga povedel v bližnjo gostilno, kjer je prenočil v hlevu. Kolo in denar, ki ga je imel Mužan pri sebi, so mu orožniki odvzeli in shranili na orožniški postaji. Zjutraj, na vse zgodaj se je čutil še toliko močnega, da je šel sam na orožniško postajo po kolo in denar.

Nato se je peljal počasi dalje do gostilne pri "Joževcu". Tu je tožil o hudih bolečinah v trebuhu in prosil gostilničarja, da bi ga z avtom spravil k materi, ki biva na Bledu, kjer se je kot vdova po prvem možu Janezu Mužanu iz Ribnega poročila s posestnikom Hudovernikom. Ker mu gostilničar ni mogel postreči z avtom, so poslali po izvoščka, da je prepeljal v hudih bolečinah zvižajočega se Mužana najprej

ZANIMAVOSTI

Milijonska mesta

Pred vojno je bilo na svetu 15 milijonskih mest, medtem ko znaša število mest, ki imajo nad en milijon prebivalcev, danes že 29. Največje mesto na svetu je New York, ki šteje 9.000.000 ljudi, drugo je London (8 milijonov 263.000), tretje Pariz (4.934.000), četrto Berlin (4.339.000), peto Chicago (3 milijone 356.000), šesto Šanghaj (2.700.000), sedmo Moskva (2.667.000), osmo Osaka (2.454.000), deveto Buenos Aires (2.153.000), deseto Tokio (2.130.000), enajsto Philadelphia (1.569.000), dvanajsto Leningrad (1 milijon 942.000), trinajsto Dunaj (1.836.000), štirinajsto Detroit (1 milijon 569.000), petnajsto Rio de Janeiro (1 milijon 469.000), šestnajsto Tiencin (1.400.000), sedemnajsto Kalkuta (1.284.000), osemnajsto Peking (1 milijon 840.000), devetnajsto Sidney (1.239.000), dvajseto Los Angeles (1.238.000), enaindvajseto Hamburg (1.231.000), dvaindvajseto Varšava (1 milijon 178.000), triindvajseto

Bombay (1.018.000), sedemin dvajseto Budimpešta (1 milijon 5.000), osemindvajseto Rim (okrog enega milijona). Izmed teh milijonskih mest sta po vojni nazadovala Leningrad, ki je štel leta 1914. še 2.019.000, in Dunaj, ki je štel takrat še 2.176.000. Prebivalstvo Šanghaja je štirikrat večje kakor pred vojno, a prebivalstvo Osake, Tiencina in Pekinga se je podvojilo. Druga večja mesta so: Milan (990.000), Mehiko (968.000), Nagoya (907.000), Cleveland (900.000), Bruselj (890.000), Sao Paolo (880 tisoč), Liverpool (856.000), Praga (849.000), Madrid (845 tisoč), Napoli (841.000), St. Louis (822.000), Kanton (820 tisoč), Baltimore (805.000), Kobe (788.000), Boston (781 tisoč), Harkou (780.000), Barcelona (775.000), Kopenhagen (771.000), Manchester (766.000), Kioto (765.000) in Amsterdam (752.000). Od legrada padlo od 1.200.000 na ta 1914. je prebivalstvo Caribona 600.000, Moskva jen arasla za več kakor en milijon ljudi, Praga za 355.000, japonsko mesto Nagoya je naraslo od

k zdravniku na Bled, ki je ugotovil hude notranje poškodbe, nato pa na dom k materi. Stopil je še sam iz kočije in šel v hišo. Vse dopoldne je tožil o hudih bolečinah in je materi še pripovedoval, kako se je zaletel v neznan voz. Okrog poldneva mu je postalo spet slabše, padel je v nezavest in izdihnil v materinih rokah. Pogreb tragično umrlega mladeniča se je izvršil danes popoldne.

Diplomirana babica ANA CHARPOVA

v Pragi in Buenos Airesu

Ima dolgoletno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Buenos Airesu.

Sprejemajo se penzionske, posebno s kampa. Pomoč pri porodih za \$ 30.—

calle COLOMBRES 178
U. T. 62 Mitre 3755
(1 kvadra od Rivadavia)

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika, zatecite se na

**CLINICA MEDICA
CANGALLO
DR. A. GODEL**

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje

BLENORAGIJE — KAPAVCA

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE. ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

SIFILIS (606-914) Krvne in Kožne Bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, jetrne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERMINA — ANALIZE

Govori se slovensko.

Sprejema se od 9. do 12. in od 15. do 21. — Ob praznikih od 9. do 12. ure

CALLE CANGALLO 1542

Svojo gostilno priporoča

FRANCE KURINČIČ

CALLE TRELLES 1167 - 69 — Bs. AIRES

(Pol kvadre od ul. Gaona 2400)

PRIPROSTA DOMAČA HRANA. DOBRA VINA IN PIVO. LEPI, ZRAČNI PROSTORI VRT IN DVORIŠČE, PRIPRAVNA ZA PLES, SNAŽNA PRENOČIŠČA PO 60 cent. HRANA IN STANOVANJE ZA DEKLETA, KI ISČEJO SLUŽBO. POCENI PENSION. — ZVEZE NA VSE STRANI MESTA.

Ples vsako nedeljo in praznik

378.000 na 907.000. Prebivalstvo Tokia, Kantona in Harkoua je nazadovalo. Od 29 milijonskih mest je v Evropi 12, v Ameriki 7, v Aziji 7, v Avstraliji 2 in v Afriki 1. Angleški imperij ima 7 milijonskih mest, Zedinjene države 5, Kitajska 3, Rusija Nemčija in Japonska vsako po dve milijonski mesti. Mest, ki imajo več kakor 750.000 ljudi, je na svetu 50, od teh 22 v Evropi, 13 v Ameriki, 12 v Aziji, 2 v Avstraliji in 1 v Afriki.

Nova ledena doba

Profesor Harlar Stetson pravi, da se beta zemlji zopet ledena doba. Opira se na temeljito proučevanje podnebja in na svoja več let trajajoča opazovanja. Nova ledena doba grozi zlasti Severni Evropi. Po Stetsonovem mnenju bosta čez dobrih 160 tisoč let vsa Severna Amerika in Severna Evropa pokriti z debelo ledeno skorjo. To pa še ne bo vsa nesreča. Zemljo zagrne za nameček še gosta megla in neprestano bo pršilo. Profesor, ki napoveduje človeštvu tako žalosten konec, nas tolaži s tem, da so ledene dobe že večkrat bile na zemlji in da se vsakih toliko tisoč let vračajo.

V treh letih sedem otrok

V Marnayu pri Besanconu v Franciji je porodila gospa Bartholomot v treh letih sedem otrok. Prvo leto je imela dvojčke, drugo leto zopet dvojčke, tretje leto pa celo trojčke.

Koliko dela pridna gospodinja

Ni lahko ugotoviti, koliko ur dela gospodinja dnevno pri posameznih narodih. Kljub temu je Mednarodna zveza za gospodinjstvo izkušala sestaviti statistiko o delovnem času gospodinj v posameznih državah. Pokazale

so se zanimive številke. Ameriška gospodinja dela tedensko 63 ur, to je razmerno najmanj ker je udobnost gospodinjska s pomočjo izvedbe najmodernejših kuhinjskih priprav v Severni Ameriki zelo napredovala. Češkoslovaška gospodinja dela 105 do 110 ur, francoska 115, španska 75 do 118, italijanska 86 do 100, poljska 79 do 91. Največ delata nemška in švicarska gospodinja, in sicer od 112 do 118 ur na teden, to je 16 do 17 ur na dan.

Židov je na svetu 15 milijonov

V zvezi z zadnjimi dogodki v Nemčiji objavljajo poljski listi podatke o številu vseh Židov na svetu. Kakor pripovedujejo številke, je na vsem svetu okrog 15 milijonov Židov, od teh v Ameri-

ki 4 milijone in v Angliji in njenih kolonijah 3 milijone. V ostalem pa ima v Evropi največ Židov Poljska (2 milijona 829.456), za njo pa Rusija (2.626.667). V Nemčiji je 680.000 Židov, v Franciji 165.000, v Palestini okrog 150.000, v Italiji 46.000, na Japonskem pa jih je vsega skupaj 500.

Vdovec pri živi ženi.

V nekem madžarskem mestu se je pripetilo, da je postal neki obrtnik na poseben način vdovec. Z ženo že več let nista živela skupaj. Te dni se je izprehajala žena po domačem pokopališču, kjer je naenkrat zagledala v svoje presenečenje križ, na njem pa lastno ime. Nenadno odkritje, da je že več mesecev mrtva in da spi večno spanje

na domačem pokopališču, jo je seveda močno presenetilo. Takoj je odšla na državni urad, da se prepriča, kako je nastala ta neljuba pomota. Tam so ji pa povedali, da ne spada več med žive, češ, da si je že pred meseci končala življenje in da jo je globoko žalujoči mož po vseh pravih pokopal. Presenečena žena se je takoj obrnila na policijo, ki je njenega moža zaslila. Mož je priznal, da si je bil poiskal po ženinem odhodu drugo družico, ki je z njo živel v skupnem gospodinjstvu. Njegova družica se je pa pred meseci obesila in mož jo je dal pokopati pod imenom svoje zakonske žene, ki je o nji vedel, da še živi. Seveda se bo moral zagovarjati pred sodiščem, ker je hotel tako lah-

ko in hitro postati vdovec, kar pa ne gre.

Par sto Din. za človeka — žalostna usoda japonskih gejš

Že več nego 600 let obstoji na Japonskem običaj, da dajejo starši v stiski svoje lepe hčere večinoma za dobo 6 let kot "gejše" v najem. Ta trgovina se vrši čisto oficijalno in v samem Tokiju je ta čas 210 trgovcev, ki imajo koncesijo, da smejo po svojih agentih oskrbovati čajarne in zabavišča z novim "blagom".

Dočim pa je prej najemni na staršem veljala celo do 100.000 Din in je bilo celo za ta denar težko pripraviti roditelje, da so oddali svojega otroka, so današnje cene od 400 do 1000 Din in ponudbe od strani staršev so neštevilne.

Patriotična ženska liga, ki se bori proti gejšarstvu, ugotavlja n. pr., da je nekje vas s 700 hišami, ki šteje samo 100 deklet, ki so morale ostati doma večinoma zaradi tega, ker niso lepe. Lansko leto je 6794 gejš v Tokiju sprejelo in zabavalo preko 4 milijone posetnikov, v vsej deželi pa je bilo okrog 41.000 gejš. V Tokiju so gospodarji deklet zaslužili 10 milijonov dinarjev jenov. Za vsoto tako opevano institucijo gejšarstva, za katero se lepa dekleta vzgajajo tudi "duševno" (v literaturi, glasbi itd.), se namreč skriva umazana kupčija, a njeno pravo ime v

Največja želja slehernega izseljenca je, postavitve lastne strehe. Predno se odločite zidati svojo hišo, obrnite se na zidarskega mojstra

S FIRMO

FRANC KLAJNŠEK

Calle Marco Sastre 4351 esq. Sanabria, Villa Devoto, Buenos Aires. U. T. 50-0277. Izdeluje načrte in napravi vam proračun za gradnjo, brezplačno.

PENSION ZA ŽENSKO

Ženske se sprejmejo na hranje in stanovanje. Lepe zračne sobe. Hrana dobra in na izbero. Telefon in radio na razpolago

M. KOJANEČ

ŠIVILJA za navadne obleke in večerne toalete. Izdelava prvovrstna, po najmo- U. T. 59 Paternal 0467 Calle SAN BLAS 991 rojakinjam Marija Kojaneč, večji modi. Priporoča se cenj. ul. San Blas 991. Bs. Aires.

VELIKA KLINIKA SPECIALISTOV

Buenosaireške in pariške univerze

Za dosego popolnega zdravljenja s kolikor mogoče malimi stroški, pregledujemo svoje bolnike z X žarki in jim podarimo zdravila

KAPAVICO

Reakcija Wassermann

Lečenje s pomočjo elektrike, ki skrajša zdravljenje

REVMATIZEM

in komplikacije zdravimo brez bolečin

SYFILIS 606-914

Bolezni členkov, srčne napake, splošna onemoglost, Arteriosklerozis, Povračanje, bolečine, kisline, rane, slaba prebava

ČREVESNE

Krči, zapeka, šibkost

BOLEZNI GRILA, UŠESNE, OČESNE in NOSNE

X ŽARKI — ULTRAVIOLETNI ŽARKI

DIATHERMIA — VISOKA NAPETOST

Pregled SAMO \$ 3.—

1017 SARMIENTO 1017

od 10 do 12 in od 14 do 21 ure

ZDRAVNIK

Dra. Dora Samoilović de Falicov

in Feliks Falicov

Sprejemata od 10. do 12.

in od 15. do 20 ure.

Donato Alvarez 2181

U. T. 59 - 1723

Directorio 1347

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah.

Atelje

MARKO RADALJ

F. Quiroga 1275,

DOCK SUD

evropsčini je — prostitucija. Prostitucija s privoljenjem staršev.

Strihnin — zdravilo

Ogromno zanimanje zbuja v ruskih medicinskih krogih metoda zdravnika dr. S. Kudrjavceva, ki je ozdravil s strihninom, ki je, kakor znano, najhujši strup, 1200 bolnikov. Posebno velike uspehe je dosegel imenovani zdravnik pri lečenju sifilisa. Kudrjavcev ozdravi sifilitika z mešanico strihnina in salvarzana desetih dneh. Metoda dr. Kudrjavceva pa je tako mnogostranska, da se dado z njo

ozdraveti tudi mnoge druge bolezni, n. pr. kapavica, malarija, pljučna tuberkuloza in kostna jetika, revmatizem, božjastnost in mnoge kožne bolezni.

Kraljica ciganov je umrla

Londonski listi pišejo, da je umrla v 82. letu svoje dobe mrs. Levi Boswellova, "kraljica ciganov". Njen pogreb se pripravlja in bo svojevrstna prireditev. Okolu 200 ciganov iz vseh koncev evropske celine potuje na Angleško, da izkažejo tam pokojnici zadnjo čast. Cigani potujejo v svojih stanovanjskih vozeh.

Kolkor je doslej znano, bodo pogrebne svečanosti ciganske kraljice zelo pompozne. Mrtvaški voz bo vlekle šest vrancev s predjezdec, ki bodo oblečeni v plave obleke s kovinastimi gumbi, na glavi pa bodo nosili jockeyske čepice. Mrs. Boswellova namreč ni bila kraljica samo angleških ciganov, ampak so jo priznavali za svojo vrhovno glavarico tudi cigani v Španiji, na Češkoslovaškem in Poljskem.

Zapuščino pokojnice cenijo na 5 do 6000 funtov. Mož "kraljice ciganov" je umrl

aristokratom in imovitežem. "Kraljica ciganov" pa je imela hišo v angleškem kopališču Margarete in je poletni mnogo zaslužila z oddajanjem sob. Mnogi kopališki gosti so jo tudi obiskovali, da bi jim prerokovala iz rok. Govori se, da je Boswellova milijonarju Vanderbiltu odsvetovala prevoz s "Titanicom" v Ameriko. Bogataš pa ni dal nič na njeno svarilo in tako je prišlo, da je pozneje utonil pri pomorski katastrofi.

Nosovi zločincev

Urad za spoznavanje zlo-

čincev v Chicagu uvaja — pravijo, da z uspehom — novo metodo za spoznavanje delinkventov. Nekateri ameriški fiziologi so namreč prišli do zaključka, da je sestava nosu pri človeku vsaj (toliko, če ne celo bolj) važna, kakor prsti, katere je mogoče spoznati po njihovih odtisih. Zato prakticirajo v Chicagu že dalj časa to metodo, ki obstoji v tem, da fotografirajo pri vsakem zločincu nosno kost s pomočjo Rötgenovih žarkov. Kakor so imeli v kartotekah poprej prstne odtise, tako hranijo zdaj

MOJE VERSKO ŽIVLJENJE

Binkoštni evangelij

Jan 14,23 — 31

Tisti čas je govoril Jezus svojim učencem:

Ako me kdo ljubi, bo moje besedo spolnjeval; in moj Oče ga bo ljubil in bova k njemu prišla in pri njem prebivala. Kdor me ne ljubi, mojih besed ne spolnjuje. In besede, ki jih slišate, niso moje, ampak Očeta, ki me je poslal.

To sem vam razodel, ko sem bil pri vas: Tolažnik Sveti Duh pa, ki ga bo poslal Oče v mojem imenu, vas bo učil vsega in spomnil vsega, kar sem vam povedal.

Mir vam zapustim, svoj mir vam dam; ne kakor daje svet ga vam jaz dam. Vaše srce naj se ne vznemirja in ne plaši. Slišali ste, da sem vam rekel: "Odhajam in spet pridem k vam". Ko bi me ljubili, bi se bili razveselili, da grem k Očetu, zakaj Oče je večji od mene.

In sedaj sem vam to povedal, preden se zgodi, da bo ste verovali, ko se zgodi.

Ne bom več veliko govoril z vami, zakaj vladar tega sveta prihaja; pri meni nima sicer nič; vendar da svet spozna, da ljubim Očeta, in da tako delam, kakor mi je naročil Oče, vstanite, pojdimo od tod.

Sveti apostol Luka pripoveduje v današnjem listu bolj natančno, kako da je prišel po Jezusovi obljubi in napovedi binkoštni praznik Sveti Duh nad apostole. Binkoštni evangelij pa omenja med drugim veliko duhovno dostojanstvo božjih prijateljev: po posvečenju milosti božji prebiva v njih Sveti Duh z Bogom Očetom in Sreem.

Več je povedala o dragoceni posvečenju milosti božji zadnja slovenska nedeljska pridiga, nekaj pa bo slišati o njej tudi še pri pridigi na binkoštni praznik.

Evangeljska misel: Pošlji svojega Duha in prerojeni bomo in prenovil boš obličje zemlje!

Cerkveni kalendar

4. junij — binkoštna nedelja — spomin prihoda Svetega Duha nad apostole, drugi največji in najstarejši krščanski praznik. Slovenska božja služba z domačim petjem in pridigo dopoldne ob desetih in ob štirih popoldne.

Naslednji teden je kvatrn. Pri nas doma je zapovedan strog post vsredo, petek in soboto. Te dni verni kristjani molijo in se postijo, da izprosijo božjega blagoslova za svoja polja, in dobrih duhovnikov za krščansko Cerkev. V Argentini ni zapovedan kvatrne dni noben poseben post.

5. junij — binkoštni pondeljek — spomin svetega škofa in mučenca Bonifacija, apostola germanskih narodov.

6. junij — torek — spomin svetega škofa Norberta.

7. junij — kvatrna sredo — spomin svetega cistercijskega opata Roberta.

8. junij — četrtek — spomin svetega Maksimina, Gospodovega učenca.

9. junij — kvatrni petek — spomin svetih bratov, starčkov in mučencev Primoža in Felicijana.

10. junij — kvatrna sobota — spomin svete škotske kraljice Marjete.

11. junij — prva pobinkoštna nedelja in praznik Presvete Trojice. Slovenska božja služba na Avalos po navadi.

Velikonočna spoved

Prvo pobinkoštno nedeljo konča velikonočni čas, o katerem govori kristjanom drugo cerkvena zapoved: spovej

se svojih grehov vsaj enkrat na leto in o velikonočnem času prejmi sveto Rešnje Telo.

Ta zapoved je važna, tako da kristjan, ki bi ji po svoji krivdi ne zadostil ni več živ član Cerkve, o njem je avtoritativno izjavljeno, da ne more več imeti posvečujoče milosti božje in ne pravice do nebes.

V slovenskem jeziku je opravilo doslej spoved nekaj nad dvesto naših ljudi. Ravno toliko morda v španskem. Kje pa so drugi katoliški Slovenci v Buenos Airesu?

Dolgoletne zmede življenja so nekaterim gotovo že iztrgale tudi vero iz srca. Da ti čakajo in odlašajo, je razumljivo. Vabim jih, da pridejo vsaj poslušat razlaganje božje besede v župno cerkev na Avalos. Iz poslušanja bo prišla nemara tudi vera. Pa razmišljajo. Vsaj to mi bo tudi sicer naj se za vero zanimajo in o njej temeljito vsak potrdil, da je vera razmišljanja vreden človeški pojav. Je vera namreč toliko temna, da si more za nekaj časa miriti vest, kdo verovati noče. Je pa tudi toliko jasna, da mora spoznati njeno nujnost in lepoto, kateri je pripravljen vse narediti in vsemu se pokoriti, kar bo spoznal za prav in dobro.

Velikonočna spoved je eden izmed najzanesljivejših znakov, ali si še kristjan, ali nič več!

Prilika za spoved je vsako soboto katerikoli čas popoldne, posebno od polšestih zvečer dalje, in v nedeljo kadarkoli od pol osmih do desetih. Navadno je možno opraviti spoved tudi delavne dni

od pol sedmih zjutraj dalje.

V buenosarješki škofiji je sicer čas za velikonočno spoved podaljšan do praznika

apostolov Petra in Pavla, dne 29. junija, vendar ni dobro odlašati tako važne stvari prav na zadnji trenutek.

CERKEV, KAPITAL IN DELAVSTVO

Ravno nasprotno: Kristusova Cerkev mora biti po svojem bistvu zaščitnica vbojih, nizkih in zatiranih.

In res je na primer iz starega veka splošno znano in tudi od brezvernih učenjakov priznано, da je edino krščanska Cerkev rešila ljudi strahotnega suženjstva, tako strahotnega, da ga mi danes niti razumeti več prav ne moremo.

V toliko obrekovanem srednjem veku je imelo krščanstvo resnično veliko vpliva na javno življenje. Ravno isti čas pa se more reči, da so bile dobrine zemlje še nekam najbolj pravično in enakomerno razdeljene med vse ljudi.

Moderni kapitalizem, ki je napravil toliko razliko med bogatini in proletarijatom pa ni otrok krščanstva. To ve vsak, kdor samo malo pozna zgodovino. Moderni kapitalizem je naravno posledica nekrščanskega in protikrščanskega liberalizma. Liberalizem uči, da je človek svoboden in da ga posebno v gospodarskem življenju ne vežejo nobene božje in nobene Cerkevne zapovedi. Moderno gospodarstvo — pravi liberalizem — ima edini cilj in edino zapoved: čim večji dobiček. Kar vodi h dobičku je dobro, pametno in dovoljeno. Tem boljše in tem

pametno, čim več dobička prinaša.

Jasno pa je, da bo dobiček tem večji, čim ceneje kapitalist svoje izdelke proizvaja in čim dražje jih hkrati prodaja. Tem ceneje pa jih zlasti proizvaja, čim nižje plača svoje delavce. Da torej skuša kapitalist čim bolj znižati delavske plače, ni po mnenju liberalizma nič slabega, marveč dobro in pametno, ker je koristno.

Seveda so se zagovorniki liberalizma tolažili, da ima na drugi strani tudi delavec pravico čim več zahtevati za svoje delo. Tako bo nastal zdrav gospodarski boj — so rekli liberalci — ki bo vsa nasprotja najpametnejše izravnal. Božjih ali cerkvenih postav, ki bi učile, da je vnebovpijoč greh delavcem zaslužek zadrževati ali utrivati, pa ne rabi liberalizem nobenih.

(Nadaljevanje)

Cerkvena kronika

Zakrament svetega zakona sta sklenila Štefanija Česnovar in Ivan Kastelic. Želimo jima vso srečo in božji blagoslov!

Zakrament svetega krsta so prejeli: Leonidas Ronaldo Mihelj, Ivan Robert Kastelic, Marija Marta Kobetič. Naj bodo srečna njihova pota skozi življenje!

Sede: Añasco 2322 Bs. Aires. y Colonia 104, Bs. Aires. Humberto I° 40, Córdoba. Balcarce 381, Rosario. Malaqueña FCCA.

Pierre L'Ermite:

DEKLICA Z ODPRTIMI OČMI

(2)
"Vseeno!... Zdi se mi... da bi že... nekoliko... lahko vedel!...
"Da... "nekoliko"... to pomeni, da sem... da imam prav toliko izgleda kakor vsak drugi... Ali se ti ne zdi, Rolanda, da je to premalo..."
Filbert se je bolešno nasmehnil.
Nato je presekal pogovor, ki je postajal bridek:
"Vprašati sem hotel, zakaj potrebuješ adnes toliko morskih rakov?"
"Za svatbo Gendronovega sina. Jutri bom družica."
"S kom boš družica?"
"Ti ga ne poznaš... Oh, pa to je brez pomena!"
Tedaj je Filbert prijazno prijel Rolandino roko in je govoril počasi:
"Za svatbo Gendronovega sina... Rolanda... moja mala Rolanda... in kdaj bo najina..."
Rolanda je napravila kretanje, s katero se je hotela izogniti odgovoru.
Filbert je ponovil:
"Moja mala Rolanda... kdaj bo pa najina...?"

Prav tisti hip je prišel Pentapon svoji gospodarici na pomoč, kajti potegnivši voz za seboj, je brezskrbno prekoračil jarek in zašel v tujo posest. Onstran jarka je bila na njivi krasna koruza, nje zelenje mehko kakor rosa. Še osel, ki bi bil "svetnik", bi bil skušnjavi podlegel. Pentapon, ki ni imel prav nič takega častihlepja, se je kar brez premisleka vdal skušnjavi... kar je najenostavnejše sredstvo, da se iznebi skušnjave.

Rolanda je torej utegnila baš o pravem času spraviti žival še na pravo pot, da se ni začelo "mesarsko klanje".
Ko se je vrnila na cesto, je napravila proti Filbertu kretanje, ki je mnogokaj pomenila... malo ljubezni... malo u-

panja... malo negotovosti pa tudi.

"Predvsem, si je mislila, ko je pognala s pokom Pentapona v lahen dir... dekle je pač dekle! In kaj bi pa rekla tetka Cecilija, če bi rekla... "da" kar takoj!... To vendar ni kar tako... "da!"... To velja za vse življenje!"

Modre Rolandine oči so med črnimi trepalnicami zaslanjale. Zrla je s svojega sedeža na ocean, ki se brezkončen spaja v eno s horizontom ter je ponovila resno sama zase:

... Za vse življenje...? Ah, presneto!... To je dolgo, vse življenje.

IV. poglavje

Istega dne zvečer.

Pentapon je nezadovoljen... oh, skrajno nezadovoljen!

In grozna nevolja se dviga v njegovem ranjenem oslovskem sreč.

Pomislite vendar!...

Najprej: njegova gospodarica je ostala ves dan v Herbaudière, ker se ladje ne vračajo pred peto uro. — Iz tega sledi prvič, da je moral zobati okomatan na edini ulici v Herbaudière, na prepihu, privezan k zidu, mesto da bi bil v miru pozobal svoj oves in se najedel zlagoma rezance, ki mu tekne kakor se spodobi edino le v njegovem lastnem hlevu; za zobanje pa je dobil škarf sena in nekaj starih skorij, trdih ko kamen, ki mu jih je velikodušno podarila gospodarica, vsa zaposlena z drugimi stvarmi.

(Nadaljevanje v prih. št.)

v njih röntgenizirane nosne kosti.

Metoda se je, kakor rečeno, že v več primerih obnesla. Posebno se je izkazala pri pobeju nekega jetnika, ki so ga prijeli 500 km daleč od jetnišnice, iz katere je ušel. Mož je na vso moč tajil, da bi imel kakšno zvezo s pobeglim jetnikom. Röntgenizirana nosna kost pa je pokazala, da je z njim popolnoma istoveten. Tako je policija spoznala, da je prijela pravega tička in ga je takoj zaprla, da ne bo presamopašno divjal v svobodi.

IZUMITELJ ELEKTRIČNEGA STOLA

Pobudo za to napravo je dala — mišja past

V starosti 92 let je umrl v New Yorku izumitelj električnega stola dr. Rockwell. Rockwell šteje med izumitelje, čijih ime ni znano široki javnosti toliko, kolikor njih izum. Nekaj sorodnega je v njem s francoskim anatomom Guillotinom, izumiteljem padalne sekire za obglavljanje ljudi. Kakor Guillotin, je bil dr. Rockwell oster nasprotnik smrtne kazni in le zato, ker ni videl možnosti, da bi se odpravila, je iskal vsaj načina, po katerem bi se ta

praktika izvrševala bolj človeško. Razlika pa je tudi v tem, da Rockwellovega izuma niso imenovali po njegovem imenu kakor Guillotinovega.

Kakor Guillotin je bil Rockwell zdravnik in je v svoji mladosti nastojal za odpravo smrtne kazni. Agitacija za to juristično reformo pa je nalletela na močnejše nasprotnike, ki so pred vsem lahko dokazali, da se v državah Unije, kjer uvajajo milejše kazni za velike zločince, število umorov in podobnih zločinov samo množi. Ko je Rockwell spoznal, da ne bo nič dosegel, si je izmislil vsaj novo

obliko justifikacij, ki je bila po njegovem mnenju humanejša.

Kakor je Rockwell sam pozneje pripovedoval, je prejel prvo idejo za električni stol po nekem patentu, ki ga je neki ameriški izumitelj objavil pred kakšnimi petdesetimi leti. Šlo je za past, pri kateri se je vključil avtomatično električni tok in usmrtil ujeto miš, čim so se za njo zaprla vrata. L. 889. so montirali prvi električni stol po Rockwellovih navedbah. Javnost je čakala z velikim za-

nimanjem, kako se bo naprava prvič obnesla. A se ni obnesla. Morali so jo v teku naslednjih let izpopolniti. Danes jo uporabljajo v 19 ameriških državah, dasi tu in tam še vedno odpove. Druge ameriške države dajejo prednost usmrtilvi z ustrelitvijo, v najnovejšem času pa s strupenim plinom, kar smatrajo v Ameriki za najbolj humano obliko usmrtilve. Pri tem načinu spustijo v posebno celico večinoma ko obsojenec spi, strupenega plina, ki ga usmrti v nekoliko trenutkih.

ŽENSKÉ BOLEZNI

EDINA KLINIKA ZA ŽENSKÉ BOLEZNI

Zdravljenje se vrši po univerzitetnih specialistih iz Buenos Airesa in Pariza
KRVNE BOLEZNI — MATERNICE — JAJČNIKA — NOSEČNOSTI — BELI TOK — NEREDNO PERILO — NABREKLOST ŽIL

Krvne bolezni in nervožnost se zdravi z električnimi žarki

Za čitatelje SLOV. TEDNIKA pregled brezplačno

Ordinira se od 14—20 ure

"INSTITUTO RIVADAVIA"

Rivadavia 2580, I. nadstr.

Dve kvadri od plaza Once

Dr. J. HAHN

ŽENSKÉ BOLEZNI — BELI TOK — NEREDNO PERILO, BOLEZNI MATERNICE, JAJČNIKA, NOTRANJE BOLEZNI: ŽELOČNE IN MOŠKE BOLEZNI: GONOREJA.

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601

Sprejema od 3 do 8 zvečer.

NIZKE CENE

DOCK SUD

(Prov. Buenos Aires)
calle Facundo Quiroga

1441

nasproti komisarije
EDINA NAŠA SLOVANSKA LEKARNA

Pojasnilo o vašem zdravju lahko dobite osebno ali pismeno v moji lekarni.

Franjo Huspaur